

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Hoeveel jonkies ?

Dat waren er dit jaar vijftien. En dat is er weer ééntje meer dan vorig jaar! We hebben het over ooievaars, maar dat was al duidelijk denk ik? De laatste drie jaar kwam er elk jaar een jong bij. Daarvoor schommelde het jaren rond de zes. Hoe gewoon het ook lijkt, pas tien jaar terug vlogen ervanuit het Markdal jonge ooievaars uit! Voorheen eeuwenlang nooit! Dit jaar waren er acht nesten van de twaalf succesvol. Waarvan drie voor het eerst. Bij Gilzewouwerbeek konden Joke en Piet Oomen eindelijk vanuit hun keuken zien hoe de speciaal door de gemeente voor hun uitzicht geplaatste paal op hun vroegere boerenland een mooi jong liet uitvliegen. Daar was jaren opgewacht! Net als op de natuurtuin Wolfslaar, waar uiteraard dagelijks veel bewonderaars waren. Ook een heel nieuw broedsel tegen de A58 aan bij de fietstunnel, zonder zich te storen aan voorbijrazende auto's of een stilstaand file! Gemeente Breda (bestuur en medewerkers) allemaal apetrots, want alle drie de nieuwe nesten waren op gemeentegrond! Driemaal een pluim!

plaats	locatie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Breda	Markdal SBB	4	3	2	3	4	mislukt	mislukt
Breda	Markdal A58	x	x	x	x	x	x	1
Breda	Schipperspad	x	x	x	mislukt	4	1	mislukt
Breda	Hoge Vucht kinder	x	x	x	x	mislukt	1	3
Breda	Hoge Vucht wijk	x	x	x	x	x	mislukt	mislukt
Breda	Asterd plas	x	x	x	x	x	3	2
Breda	de Hartel	x	mislukt	mislukt	3	3	2	3
Breda	Trippelenberg	x	x	x	x	x	1	mislukt
Breda	Wolfslaar	x	x	x	x	x	mislukt	1
Breda	Gilze-Wouwerbeek	x	x	x	x	x	mislukt	1
Chaaam	Hondsdonk	x	2	2	2	2	2	2
Etten	Oostpolder	3	mislukt	mislukt	mislukt	mislukt	4	2
	totaal	7	5	4	8	13	14	15

Een vaste waarde is voor het zesde jaar op Hondsdonck de nestpaal van Martin en Elvira met steeds twee jongen. De derde haalde het dit jaar niet. Een tegenvaller na het vogelgriepdrama vorig jaar in het Markdal, was dat het nest pas (te) laat weer werd bezet, en zonder succes bleef. Was er toch nog iets verdachts aan het nest waar altijd het hardst om geknokt werd? Maar vaak zie je met jonge koppels eerst een mislukking en succes het volgende jaar. Als de wildste veren er af zijn ... De kinderboerderij Parkzicht bij de polder Lage Vucht vroeg de IVN vogelwerkgroep weer om een

Uitgevlogen jonge ooievaars omgeving Breda 2017-2023.

Tabel: Harry van Vugt

kraamvisite te organiseren, wat natuurlijk graag gedaan werd, o.a. door Marlies Leemans! Bij de kinderen en (ouders!) gingen de beschuiten met muisjes er goed in. En ondertussen konden kinderen een 'IVN Ooievaarsdiploma' krijgen, bij goede antwoorden, nogal eens ingefluisterd door 'groteren'. Glunderende koppies gaan dan huiswaarts en het is leuk om een heel andere doelgroep enthousiast voor de natuur te maken.

Juist rond de Lage Vucht en de Bergboezem waren er nesten met 2 a 3 jongen. Bij de Rietdijk, Strikberg en dus bij Kinderboerderij Parkzicht. Terwijl aan de Bredase zuidkant van de oorspronkelijke drietallen er steeds maar eentje overbleef... Moet alles met biodiversiteit en voedselaanbod van vooral sprinkhanen en grote insecten te maken hebben? Door de vijf weken droogte was voor vlinders ook de 'juni dip' dramatisch scherper dan ooit. Was er dan meer voedselaanbod in de nieuwe natuur aan de noordkant? Of werd er daar - zoals het lijkt - eerder gebroed? Een indruk is wel dat het rond het Markdal 'schraler' geworden is. Daar komt met de herinrichting in Markdal-zuid hopelijk snel verandering in. Inmiddels is er voor ooievaars genoeg nest keuze, er zijn heel wat nieuwe nog niet bezette nestpalen door mensen bijgeplaatst. Maar dat is maar een aspect, royaal voedsel aanbod in de natuur lijkt de doorslag te geven. Heel positief is dat er dit jaar geen 'incidenten' met ballonvaarders waren. Dankzij de brief van de Westbrabantse Vogelwerkgroep aan de ballonvaarders branche. Ook dit jaarlijks overzicht is dankzij Harry van Vugt van de Westbrabantse tot stand gekomen. Dat maakt met de vijftien jongen duidelijk dat 'stad in een park' al jaren een geliefd 'ooievaarsland' is!

Vlieg oefeningen op de Rietdijk.

Foto Ger Duif

Markandalletjes

* Zonnig zondagsweer. Aparte waarneming Baarle Hertog paar honderd meter benzinefiles, dertig cent minder. Buiten vallen de kastanjes, kinderen rapen met plezier.

* Waterproject van prov. Antwerpen en Brabantse Delta voor waterkwaliteit Merkske. In buitengebied Hoogstraten meer vrijstaande boerderijen en huizen krijgen eigen zuivering, in plaats van vrije lozing. 'Ersappen' op boerderijen worden gesaneerd. Natuurontwikkeling 'in de Laars' door Natuurpunt Markvallei een succes. De Kolonie met gevangenis, boerderij, museum, etc. zit nog in de planning.

* AANRADER: zondag 1 oktober 9-16u. Zeistournooi, Wortel (B), Kolonie 41, Klapekster. Zelfs Groningse deelname. Uit Brabantse grensgebied helaas geen ambachtelijke zeisers meer .... snik. Zeisen is natuurvriendelijk maatwerk. Initiatief van 'de vette zeis', Natuurpunt Markvallei.

* Zondag 1 oktober 10-17u. Open dag unieke Vogelrevalidatiecentrum. Zundert. Rondleidingen, kinderactiviteiten, prachtige vogels, en lekkers. Luitersweg 36a.

* Bleeke Heide: Wintersignaal eerste vijf Smienten, achtentwintig verzamelende Ooievaars, vijftien reisklare Lepelaars (Ria Lambregts). Merkske: tachtig Ooievaars, kleinste roofvogeltje Smelleken, zes Watersnippen, (Tom Voet), een Houtsnip, Boomvalk (Stijn Leestmans), roepende Raaf (Ted Overmeer). Markdal: nu al (eenzaam) baltsende Tjiftjaf (Martin van Leest).

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge

**Stille wenk, filters zijn chemisch gif.
Ontwerp: Gert van der Hart**